

Oemona hirta (Fabricius)

Szkodnik kwarantanny w krajach Unii Europejskiej

Chrząszcz *Oemona hirta* (Dzięki uprzejmości M. Phil Bendle, Nowa Zelandia) (<http://www.terrain.net.nz/friends-of-tenui-group/local-insects/beetle-lemon-tree-borer-oemona-hirta.html>)

Larwa *Oemona hirta* na topoli (Dzięki uprzejmości prof. Qiao Wang, Institute of Natural Resources, Massey University, Nowa Zelandia)

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Opis agrofaga i zasięg występowania

Chrząszcze długości 15–30 mm mają zabarwienie od czerwono-brązowego do prawie czarnego. Na pokrywach znajdują się gęste, przylegające włoski barwy żółto-pomarańczowej, a u nasady pokryw występuje trójkątna tarczka pokryta przez włoski podobnego zabarwienia. Długość czułków zbliżona do długości ciała.

Larwa beznoga, barwy od białawej do kremowej, z brązowymi żuwaczkami, o długości 25–40 mm.

Gatunek ten, jak dotąd, występuje tylko w Nowej Zelandii. W latach 1983 i 2010 przechwycony na roślinach z rodzaju *Wisteria* importowanych z Nowej Zelandii do Wielkiej Brytanii.

Rośliny żywicielskie

Rośliny zdrewniałe należące do około 40 rodzajów. W Nowej Zelandii gatunek ten ma największe znaczenie jako szkodnik cytrusów. W Europie może porażać szereg drzew owocowych takich jak jabłonie (*Malus* spp.), *Prunus* spp. (*P.avium*, *P.domestica*, *P.dulcis*, *P.persica*), grusze (*Pyrus* spp.), porzeczka (*Ribes uva-crispa*), borówki (*Vaccinium* spp.) i winorośl (*Vitis vinifera*) oraz drzew leśnych i ozdobnych liściastych, przykładowo klony (*Acer* spp.), kasztanowiec (*Aesculus hippocastanum*), olsze (*Alnus* spp.), brzozy (*Betula* spp.), leszczyny (*Corylus* spp.), głogi (*Crateagus* spp.), orzech (*Juglans* spp.), topole (*Populus* spp.), dęby (*Quercus* spp.) i róże (*Rosa* spp), a rzadziej drzewa iglaste, np. sosny (*Pinus* spp.).

Objawy występowania i szkodliwość

Jaja składane są w spękaniach kory drzew, u nasady liści oraz w ranach powstałych podczas przycinania gałęzi. Larwy żerują w gałęziach, konarach,

a rzadziej w pniach żywych drzew. Podczas żerowania drążą długie, owalne chodniki zwykle o przebiegu wzdłużnym, wypełnione trocinami. Od chodników głównych odchodzą chodniki boczne zakończone niewielkim okrągłym otworkiem na powierzchni gałęzi lub pnia. Chodniki boczne są wykorzystywane do usuwania trocin i odchodów oraz do przewietrzania chodników. Larwy przepoczwarczają się w kolebce poczwarkowej znajdującej się na końcu chodnika larwalnego, ograniczonej z obu stron zatyczką z grubych wiórków. Porażone gałęzie i konary obumierają i łatwiej są łamane przez wiatr. Przy silnym porażeniu może dochodzić do obumierania koron drzew. Chrząszcze odżywiają się pyłkiem i nektarem kwiatów nie wywołując bezpośrednich szkód.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

W środowisku naturalnym najważniejszym sposobem rozprzestrzeniania się chrząszczy są ich przeloty.

W trakcie obrotu międzynarodowego szkodnik może być przenoszony przede wszystkim wraz z przesyłkami materiału szkółkarskiego (drzewka, zrazy) i gałęzi.

Zwalczanie

Zwalczanie szkodnika jest trudne. W praktyce usuwa się i pali porażone gałęzie i konary. Zwalczania larw, po ich wgryzieniu się do drewna, jest mało skuteczne i stąd rzadko stosowane.

Wymagania fitosanitarne

W Polsce gatunek *Oemona hirta* podlega obowiązkowi zwalczania.